

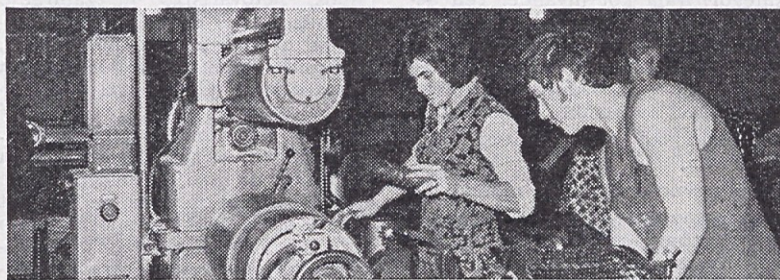
Sava Kranj

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

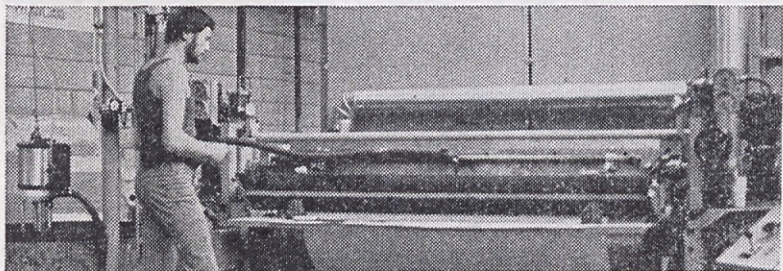
31. OKTOBER 1975

ŠTEVILKA 20 — XV

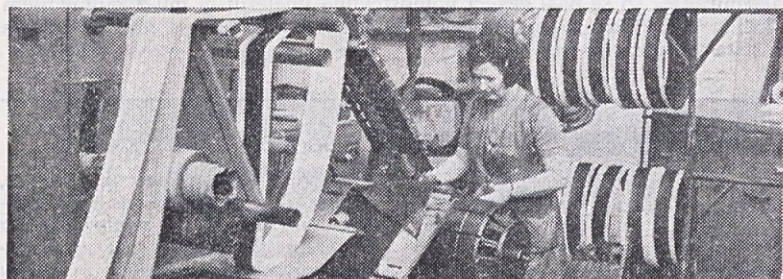
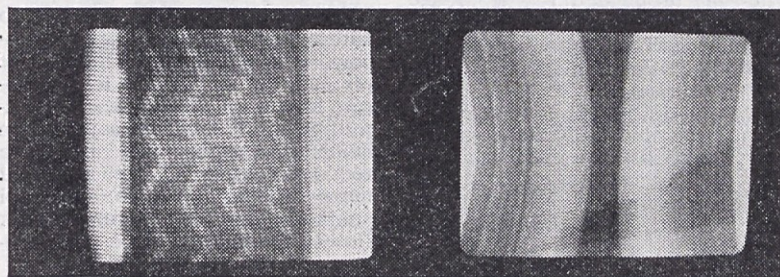
PREDSTAVNIKI OBČINSKE KONFERENCE ZSM KRANJ NA DELOVNIH OBISKIH PRI NAŠI MLA-DINI: Obiskali so vseh šestnajst osnovnih organiza-cij ZSM Sava in ocenili delo mladih. Pri tem ni šlo zgolj za zbiranje statističnih podatkov. Trdimo lah-ko, da so bili vsi sestanki, ki so trajali ves teden, res delavni. Predstavniki občinske konference so bili z delom naših osnovnih organizacij ZMS zelo zado-voljni...

KAKO PRODATI VEČ UMETNEGA USNJA? Prodaja umetnega usnja je že v prvih mesecih letošnjega leta začela zaostajati za planiranimi količinami. Zaradi tega se je tozđ Umetno usnje skupaj z marketing službo odločil za po-spešeno prodajno akcijo umetnega usnja. Akcija je bila organizirana v sklopu pogodbenega sodelovanja z ITEO Ljubljana (Institut za organizacijo, ekono-miko in tržne raziskave Ljubljana).

RAZVOJ TOVORNIH RADIALNIH PLAŠČEV V SAVI — V današnji številki glasila objavljamo drugi del razgovora, v katerem smo se menili o poteku raz-voja tovarnih »R« plaščev. Kaj in koliko so dosegli na področju razvoja tovar-nih »R« plaščev, so mi povedali inženir strojništva Jože Sinkovič, inženir gu-marstva Justin Gorenc in diplomirani inženir strojništva Franc Stern.

PROBLEMI DELAVCEV Z MANJŠO DELOVNO SPOSOBNOSTJO: Kategorija delavcev z manjšo delovno sposobnostjo ne sme predstavljati breme delovni organizaciji. Potrebno je le bolj strokovno poiskati tako delo, ki ga bo ogo-ženi lahko opravljali glede na delovno možnost. Zavedati se namreč moramo, da je večina teh delavcev vložila v minulem delu ogromno naporov, sposob-nosti, znanja in fizične zmogljivosti, največkrat v času, ko so bili delovni in življenjski pogoji zelo težki...

NOVICE PO TELEFONU — Ker nam je v uredništvu dostikrat praktično ne-mogoče, da bi obiskali delovne enote, poskušamo dobiti informacije na druge načine. Eden od teh je tudi redno povpraševanje posameznikov kar po tele-fonu. Tokrat sem zavreli 474 in Jelka Grandovec je povedala...

VESTI IZ PRIKLJUCENIH SKUPNOSTI TOZDOV — Tudi za to številko gla-sila smo prejeli nekaj prispevkov iz TOTRE in iz Vulkana, na žalost pa še vedno nobenih novic iz Rume, čeprav je bil dogovor na prvi seji uredniškega odbora jasen: Vsi se bomo trudili in po svojih močeh prispevali k pestrosti in zanimivosti glasila.

BILI SMO V FRANCIJI — Že četrtič se je naša folklorna skupina predstavila francoskemu občinstvu z značilnostmi in zanimivostmi našega kul-turnega bogastva. Naši plesalci in pevci so zelo občuteno predstavljali našega človeka, njegovo delo, veselje in žalost. Tem ljudem so prenesli drobec iz za-kladnice naše kulture...

ŠPORT — Tudi tokrat bo za ljubitelje športa dovolj zanimivega branja na športnih straneh. Nekaj naslovov: Nadaljevanje članka z naslovom Sport za vsakogar; Nova naslova za kolesarje; Trim kabinet; Konec kolesarske sezone; Nabava smučí in nekaj prispevkov iz Vulkanovih športnih utrinkov...

Nekateri problemi delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo

Aprila meseca, ko smo ustanovili aktiv invalidnih delavcev v Savi, smo v našem glasilu objavili problematiko invalidnih delavcev, to je tistih, ki jih je invalidska komisija kategorizirala kot invalide. Teh delavcev imamo po zadnjih podatkih 109. Imamo pa še druge delavce z zmanjšano delovno sposobnostjo. Te razvrstimo v naslednje kategorije:

1. delavci s telesnimi okvarami,
2. vedenjsko in osebnostno moteni delavci,
3. duševno in telesno moteni delavci,
4. socialno neprilagodljivi delavci,
5. zdravstveno ogroženi delavci,
6. rekonvalescenti,
7. žene nosečnice in porodnice,
8. mladoletni delavci.

Kolikšno je točno število zaposlenih v naši delovni organizaciji glede na posamezne kategorije, nimamo podatkov, ker se struktura po številu in problematiki menja. Ne bomo pa pretiravali, če rečemo, da imamo mesečno prek 600 primerov. Samo v bolniškem staležu je v I. 1975 mesečno nad 30 dni 250 delavcev, do 30 dni pa 450. Prav tako mesečno urejamo 10—15 delavcem prejemnitve na druga ustrezna delovna mesta. Na porodniškem dopustu evidentiramo mesečno po 30 delavcev itd.

Kategorija z zmanjšano delovno sposobnostjo ne sme predstavljati breme delovni organizaciji. Potrebno je le najbolj strokovno poiskati tako delo, ki ga bo ogroženi lahko opravljal glede na preostalo delovno zmoglost. Zavedati se namreč moramo, da je večina teh delavcev vložila v minulem delu ogromno naporov, sposobnosti, znanja in fizične zmogljivosti, največkrat v času, ko so bili delovni in življenjski pogoji zelo težki. Problem ustreznega zaposlovanja pa se vendarle pojavlja zlasti v letošnjem letu, ko vsi stremimo za čim večjo produktivnostjo in za čim boljši asortiment proizvodov. Delavce z zmanjšano delovno sposobnostjo namreč ne moremo premeščati, če smo že enkrat našli najboljše rešitev zaposlitve na najustreznejšem delovnem mestu.

Zadnje čase je velik problem s premeščanjem nosečnic. Poudariti moramo, da niso težave vedno v tem, ker ni primerne dela, pač pa je žal še vedno prisoten nepravilen odnos, netovarištvo in zapiranje prehoda iz ene enote v drugo. Kar se dogovarjamo o premestitvi, naletimo velikokrat na odgovor, da ni ustreznega dela, da ima takih delavcev enota že sama dovolj itd. V bodoče bomo morali najti boljše organizacijsko obliko reševanja tega problema. Za starejše delavce (stare nad 45 let) in delavce nad 20 let z zmanjšano delovno sposobnostjo pripravljamo v dogovoru z dislocirano skupnostjo tozda Totra Ljubljana delo, ki bo lahko in ne bo zahtevalo večjih obremenitev.

Z vedenjsko in osebnostno motenimi ter socialno neprilagodljivimi imamo pogoste razgovore in rešujemo njihove probleme včasih tudi v sodelovanju z zunanjimi humanitarnimi organizacijami.

Večkrat se zgodi, da se prav s to kategorijo delavcev sodelavci »pozabavajo« na nehuman način. Kaj je res mogoče, da je po 30 letih naporov, ko smo s skupnimi močmi izgradili socialistično, samoupravno in humano družbo, med nami še vedno mnogo ljudi, ki jih problemi teh sodelavcev zabavajo, ne da bi kdajkoli pomislili, da morda tak človek potrebuje pomoč, prijateljstvo ali vsaj dobrega sodelavca.

Namen pričujočega sestavka je ta, da se vsi zaposleni resno zamislimo o svojem življenjskem poslanstvu, ki ni samo v tem, da osem ur »odbijemo« na delu, potem pa spet na lov za lastnimi interesi, za dvig osebnega standarda, brez ozira na tiste delavce ali občane, ki so tudi del naše enakopravne socialistične družbe, ki si pa s svojo sposobnostjo in zmoglostjo ne morejo zagotoviti enakopraven položaj. Zakaj o tem pišem? V našem širšem okolju, ne samo v delovni organizaciji, je še precej ljudi, ki zaradi zmanjšane delovne sposobnosti niso zaposleni. Zakaj ne? Ker se ne potrudimo, da bi tudi njim ustvarili pogoje za zaposlitev in usposobitev za življenje in delo.

Ker smo pač taki, je potrebno, da nas prebudijo zakoni. Tako se pripravljamo zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (to niso kategorizirani delovni invalidi). Organizacije združenega dela bodo morale zaposliti določeno število invalidnih oseb ali pa prispevati ustrezna finančna sredstva za njihovo usposabljanje in zaposlovanje. Več o tem zakonu bodo razpravljali

delegati, ki bodo posredovali stališča na skupščini interesne skupnosti.

Ob koncu naj še enkrat poudarim, da moramo s skupnimi prizadevanji skrbeti, da ima vsak zaposleni ustrezno delo in enakopraven položaj v naši družbi. To zagotovilo je določeno po ustavi, le izvajati ga je treba.

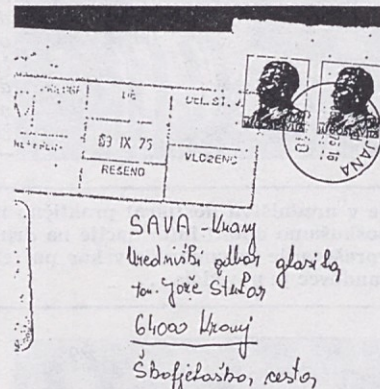
Alojzija Planinšek

Naši gasilci se izobražujejo

V jesenskem času so se savski gasilci odločili, da organizirajo dvojne predavanja. Prvo predavanje, ki ga je imel inženir Franc Rozman, je bilo v prostorih jedilnice v obratu II. Predavanja z naslovom »Obveščanje in alarmiranje« so se naši gasilci polnoštevilno udeležili in mu z zanimanjem sledili. V kratkem bodo pripravili še drugo predavanje s temo »Požarna zaščita v industriji«.

L. M.

PISMO UREDNIŠTVU

V vašem glasilu dne 5. septembra 1975 ste na tematski strani »RAZNO« objavili pod naslovom »LEPO PROSIM« prošnjo, če bi hotel tudi kdo od bralcev napisati za list.

To me je spodbudilo in oglašam se vam.

Prav rad prebiram vaše glasilo, ki ga prejemam vsak mesec. Vidim, da se trudite prikazati savske uspehe in nepravilnosti po raznih oddelkih, ki pa so na žalost napisani s samimi kraticami. Vseh teh kratic pa mi upokojenci ne razumemo. Na primer: v glasilu z dne 19. septembra 1975 je bilo vse polno kratic, kot so TAP, TTI, KET, IC, OSS itd.

Prav je, da veliko pišete tudi o delu priključenih skupnosti tozdov, zanimivi so pogledi v svet, pa prizadevnost vaših gasilcev, da bi izurili čimveč mladih. Zanimivi so tudi uspehi vaših športnikov in folklorne skupine. Toliko za danes.

AVGUST ZUPANČIČ,
Staneta Rozmana 1
K r a n j

ODGOVOR UREDNIKA

Tovariš Avgust, lepo in prav je, da ste se oglasili in nas med drugim opozrili tudi na poplavo kratic v našem glasilu. Ob tem vam moram povedati, da kratic v glasilu niso prisotne v taki meri, kot je to v vsakodnevnem razgovoru tu v naši delovni organizaciji in da smo se vsi nanje že krepko privadili. Res pa je tudi, da smo pri tem malo pozabili na vas, naše bivše sodelavce. Upamo, da nam tega ne štejete v zlo in da boste sprejeli naše opravičilo, mi pa vam že v tej številki posredujemo nekoliko razlag za kratic, omenjene v našem pismu.

Lepo vas pozdravljam in še kaj se oglasite!

KS — kadroviski sektor
SPS — splošni sektor
NS — nabavni sektor
MS — marketing sektor
TS — tehnični sektor
RTI — razvojno-tehnološki inštitut

SKZ — sektor za kakovost in zanesljivost

TOZD — TEMELJNA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA
STOZD — SKUPNOST TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA

TOZD IC — IZOBRAŽEVALNI CENTER

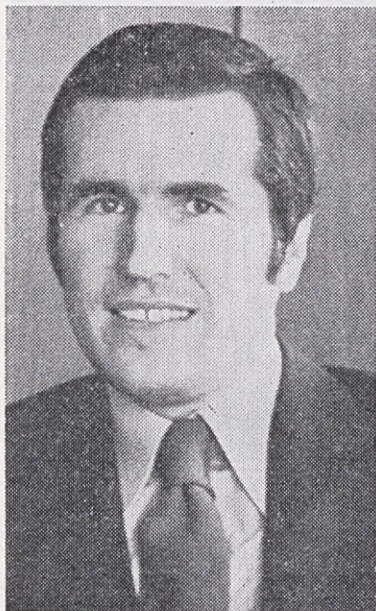
TOZD POS — PRODAJNA ORGANIZACIJA SAVE
STOZD TAP — TOVARNA AVTO-PNEVMATIKE

STOZD TTI — TOVARNA TEHNIČNIH IZDELKOV

TOZD UU — UMETNO USNJE
STOZD KET — KOVINSKO ENERGETSKA TRANSPORTNA DEJAVNOST

Borba ZK za stabilizacijo gospodarstva

Franc Sifkovič

Pod tem naslovom je komisija za idejnopolitično delo organizirala predavanje za komuniste tovarne Sava Kranj.

To predavanje je bilo v okviru uresničevanja programa o idejnopolitičnem usposabljanju članov ZK v naši delovni organizaciji, udeležila pa se ga je večina vabljenih. V enournem predavanju je tovariš Franc Sifkovič, predsednik izvršnega sveta skupščine Kranj, podal osnovne značilnosti sedanjih razmer v gospodarstvu nasploh in v občini Kranj.

Poleg tega je predavatelj opozoril, na kakšen način in kje moramo komunisti delovati, da se razmere v gospodarstvu uredijo. Predvsem gre za naš odnos do dela, za skrajno discipliniranost in spoštovanje sprejetih sklepov ter stališč. Prav gotovo, je dejal tovariš Sifkovič, bo potrebno nekaj spremeniti v miselnosti mnogih, ki preprosto nočejo ničesar več narediti brez plačila.

Ceprav je bila obravnavana tematika že del naše vsakdanjosti, je treba priznati, da je bila podana na svojstven in zanimiv način.

Po predavanju je tovariš Sifkovič povabil prisotne k razpravi in dejal, da je pripravljen odgovarjati na vprašanja. Nekoliko je presenetljivo, da vprašanj in debate ni bilo.

Prav gotovo to ne pomeni, da ni bilo nikogar, ki bi lahko kaj pripomnil ali vprašal, temveč dokazuje, da Savčani nismo bili pripravljeni. In na to bo treba misliti ob prihodnjih predavanjih.

Jože Stular

zelo občutna. Na sestanku, ki je bil pred kratkim v Totri in na katerem so sodelovali tudi predstavniki gradbenega podjetja Gradles, so poskušali ugotoviti, zakaj je prišlo do zastoja in kako je mogoče vsaj delno nadoknaditi zamudo. Izvajalec navaja kot glavni vzrok zakasnelo bančno garancijo, ki smo jo prejeli šele v začetku oktobra. Zdi pa se nam, da to ni edini razlog. Mnenja smo, da je zakasnitev tudi odraz kadrovskih težav v podjetju Gradles. Upamo, da bo novi šef gradbišča pripomogel k hitrejši gradnji. Zdaj so pričeli že s polaganjem strešne konstrukcije. Če bo vreme ugodno, bodo ta dela končali do konca novembra.

P. S.

Kdaj bo zaživel sodelovanje ...

To vprašanje ni novo. Ni dolgo tega, ko smo v našem glasilu lahko brali sklepe političnega aktiva Save, ki so se zelo kritično dotikali tega problema. Z željo, da bi pripomogli h konkretizaciji tega stanja, postavljamo naslednje vprašanje:

V združenem podjetju je poleg ostalih tudi tovarna Vulkan iz Niša, ki proizvaja določene vrste športne obutve. Že spomladi smo ji ponudili naše vezalke in poskušali navezati z njo poslovne stike. Znano je, da smo med največjimi proizvajalci vezalk in da imamo poslovne zveze skoraj z vsemi proizvajalci obutve. Na žalost pa iz Vulkanu na našo pobudo in ponudbo ni bilo nikakršnega odziva.

Kje je vzrok za to? Morda neustrezna kvaliteta naših vezalk? Previsoka cena? Ali pa nezainteresiranost odgovornih ljudi v Vulkanu ali celo v POS. Ne vemo. Pričakujemo, da bo v naslednji številki tudi o tem kaj napisanega.

P. S.

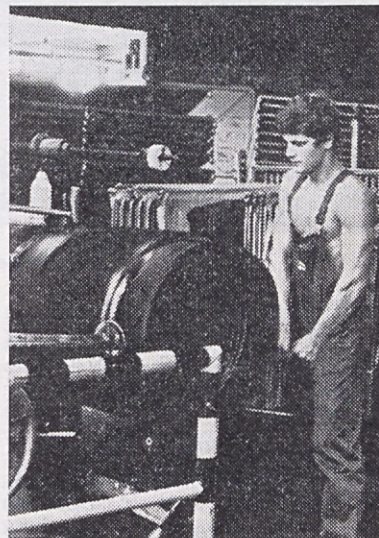
Izjava skupščine SR Slovenije o nasilju v Španiji

Delegati zborov Skupščine SR Slovenije, zbrani na skupni seji dne 8. 10. 1975, izražajo ogorčenje nad najnovejšim nasiljem Francovega fašističnega režima in se pridružujejo odločnim protestom naših občanov ter demokratične in napredne svetovne javnosti.

Usmrtitev petih španskih rodoljubov kot tudi drugo nasilje in protidemokratična dejanja opozarjajo, da se fašistična klika v Španiji ne ustavlja niti pred najbolj drastičnimi ukrepi in sredstvi, da bi zadušila pravični boj delavskega razreda in vseh demokratičnih ter naprednih sil Španije za svobodo in demokratične pravice. Toliko bolj vzbujajo nezadovoljstvo takšna dejanja v letu, ko svet proslavlja 30. obletnico zmage nad fašizmom. Za-

to je prelita kri španskih rodoljubov v zadnjem oporišču fašizma v Evropi vzbudila upravičeno ogorčenje v Španiji ter povzročila val protestov v vsej svetovni demokratični in napredni javnosti.

Delegati Skupščine SR Slovenije upajo, da bodo vse države, še posebej evropske in tiste, ki vzdržujejo odnose s Španijo, ob najnovejših dogodkih v tej državi ukrepale na način, ki bo pomenil podporo boju španskega ljudstva za čimprejšnji konec fašističnega nasilja. Hkrati izražajo vso solidarnost z žrtvami fašistične diktature v Španiji ter z borbo španskega ljudstva za demokratičen razvoj in svobodo, v pričanju, da bo ta boj kmalu končan z zmago.

Janez Beravs pri sekretarju Biliću

Generalni direktor sestavljene organizacije Polikem Janez Beravs je obiskal sekretarja izvršnega biroja pri predsedstvu CK Hrvatske tovariša Bilića. Pogovarjala sta se o so-

Janez Beravs

delovanju slovenske in hrvatske kemijske in petrokemijske industrije. Dogovorili so se, da bodo skupaj organizirali strokovne razgovore, ki naj bi pripeljali do uspešnega družbenega dogovora.

Povezovanje in usklajevanje razvojnih programov

Delavski svet sozd Polikem je na 6. redni seji 30. septembra letos predlagal in priporočil, naj delavski sveti temeljnih organizacij v tistih delovnih organizacijah, ki imajo enake

delovne programe, ustanovijo skupno koordinacijsko telo. Le-to naj bi povezovalo in usklajevalo razvojne programe temeljnih organizacij oz. njihove dejavnosti.

Seja delavskega sveta Polikem

Zastoji pri gradnji

Doslej smo o poteku gradnje naše nove tovarniške hale sporočali v glavnem le dobre novice. Tokrat je žal drugače. Pri gradbenih delih je prišlo v septembru in oktobru do zastojev,

tako da sedaj celotna gradnja glede na plan kasni za 40 do 45 dni. To je zaskrbljujoče, saj bodo ti zastoji nedvomno potegnili za seboj tudi zamudo ostalih del, ki bo prav gotovo

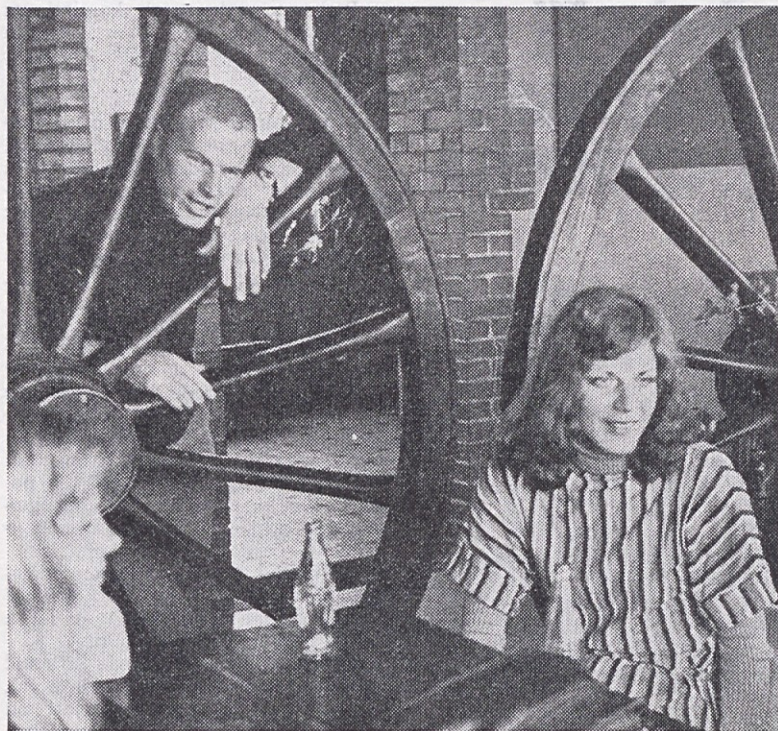
S poti po Franciji

Prvih deset dni v letošnjem oktobru je savska folklorna skupina gostovala v Franciji. Tokrat je Francozom že četrtrič predstavila značilnosti in zanimivosti kulturnega bogastva naših narodov. Čeprav nimamo na razpolago časopisnih ocen našega gostovanja, pa že po odzivih občinstva na posameznih nastopih lahko sklepamo, da so nas sprejeli z velikim zanimanjem. Prav gotovo so jim plesalci in pevci zelo občuteno predstavljali našega človeka, njegovo delo, veselje in žalost. Tem ljudem smo prenesli drobec iz zakladnice naše kulture, v pesmi in plesih smo jim pripovedovali o naši lepi deželi. Spoznali smo čudovite ljudi in po njihovem vedenju smo lahko sklepali, da so nas imeli tudi oni za takšne.

Prepotovali smo blizu 5.000 kilometrov, bili smo 56 ur neprekinjeno na vožnji, priredili smo sedem celovečernih nasto-

pov in tri propagandne. Vozila sta nas varno in zanesljivo odlična šoferja Franci in Miro, Tonček in Zvone sta skrbela za organizacijo turneje, Andrej je bil strokovni vodja in Helena »zdravnica«, pripravljena ob vsakem času pomagati; jaz sem pisal, slikali pa smo menda vsi. Imeli smo čudovito vreme, ogledali smo si nekaj zanimivih mest, med drugim tudi Pariz in mesto izkrcavanja v drugi svetovni vojni v Normandiji. Kljub vsem lepotam in prijetnim srečanjem pa je bila turneja tudi zelo naporna, saj smo se dostikrat vrnili s prireditve po polnoči, naslednji dan dopoldne pa so bili na programu sprejemi, ogledi mest, včasih pa tudi že odhod v drugo oddaljeno mesto nastopa.

Sicer pa je najbolje, da začnem kar v sredo zvečer, ko smo okoli desete ure začeli prihajati pred Creino s kovčki,

Detalj iz klubske sobe »našega« doma v Franciji

potovalkami, torbami, boršami. Vodstvo potovanja nas je opozorilo, da moramo vzeti s seboj hrano vsaj za dva dni, zato je bila marsikatera poto-

li na svoj sedež, drugi so se nagnili samo malo postrani in kmalu je več kot polovica ljudi spalo, kot da so doma v najbolj udobnih posteljah.

Med vožnjo

Prvi postanek — AOSTA, Italija

valka precej težka. Avtobus je bil že naš stari znanec, saj že skoraj sedem let vozi savsko folklorno skupino po domovini in tujini. Zato je že vsakdo vedel, kje sedi in tako je meni ostal prekucni sedež pri zadnjih vratih. To me je med vožnjo tja in nazaj večkrat drago stalo. Ob deseti uri je zabrněl motor, pomahali smo redkim prijateljem, ki so nas spremili, in pognali smo proti Italiji. Po prehodu čez mejo sem doživel prvo presenečenje. Fantje in dekleta so se odpravljali spat. Kar težko si je zamisliti, kako gibčno so se nekateri zvi-

Sam sem se prekladal v vse mogoče položaje, kar je trajalo gotovo kaki dve uri in zdi se mi, da sem zaspal od utrujenosti, ne pa zaradi spanca. Avtobus je enakomerno brnel, vozili smo po lepih italijanskih cestah ter se zjutraj ustavili v Aosti, kjer nas je pozdravilo jasno in sončno jutro. Kratek postanek, prve kartice domov, espresso in prvi požirki pastisa.

Nadaljujemo z vožnjo. Peljejo se mimo Chamonixa. Občudujemo fantastični grbasti ledenik, ki sili v dolino. Zasne-

(Nadaljevanje na 9. strani)

Abeceda razvoja tovornih »R« plaščev

V prejšnji številki glasila smo pisali o razvoju potniških »R« plaščev. Danes objavljamo drugi del razgovora, v katerem smo se menili o poteku razvoja tovornih »R« plaščev. Kaj in koliko smo dosegli na področju razvoja tovornih »R« plaščev, so mi povedali inženir strojništva Jože Sinkovič, inženir gumarstva Justin Gorenc in diplomirani inženir strojništva Franc Štern.

Kako je potekal razvoj tovornih »R« plaščev?

V prepričanju, da bi lahko tudi pri tovornih plaščih dosegli z lastnimi naporimi kvalitete dosežke, smo nabavili konfekcijski stroj ZELANT GAZUIT, ki pa se v svojem delovanju ni zadovoljivo izkazal tudi

plaščih (literatura, dosežki itd.) prek analiz konkurenčnih vzorcev, sistematičnega razvoja zmesi na osnovi laboratorijskih in praktičnih preizkušanj do elaboratov za izdelavo desenov in kalupov. Tako smo prišli do prve dimenzije 9.00 R 20, ki je zelo iskana, saj jo najpogosteje uporabljajo avtobusi in tovornjaki naše tovarne avtomobilov iz Maribora. Prvi praktični poizkusi so se začeli v oktobru leta 1974.

Kako daleč ste danes z razvojem tovornih »R« plaščev?

Moramo povedati, da smo napravili veliko, da pa to še zdaleč ni konec razvoja. Naredili smo veliko poizkusov z različnimi dimenzijami, vendar se je še najbolj obnesla prav dimenzija 9.00 R 20. Ta dimenzija je danes osvojena in jo serijsko izdelujemo. Dnevno izdelajo približno sto kosov tovornih »R« plaščev, ker proizvodnja poteka samo v dveh izmenah. Povemo naj še, da je v teh plaščih armaturni material v celoti iz jeklenega korda.

Kaj pa deseni?

Tovorne »R« plašče izdelujemo v enem domačem desenu MEK in enem Semperitovem M 187. V zadnjem času pa smo razvili tudi desen za zimske radialne plašče in nov desen za letne »R« plašče. Tudi pri razvijanju novih desenov v veliki meri sodelujemo s Semperitom.

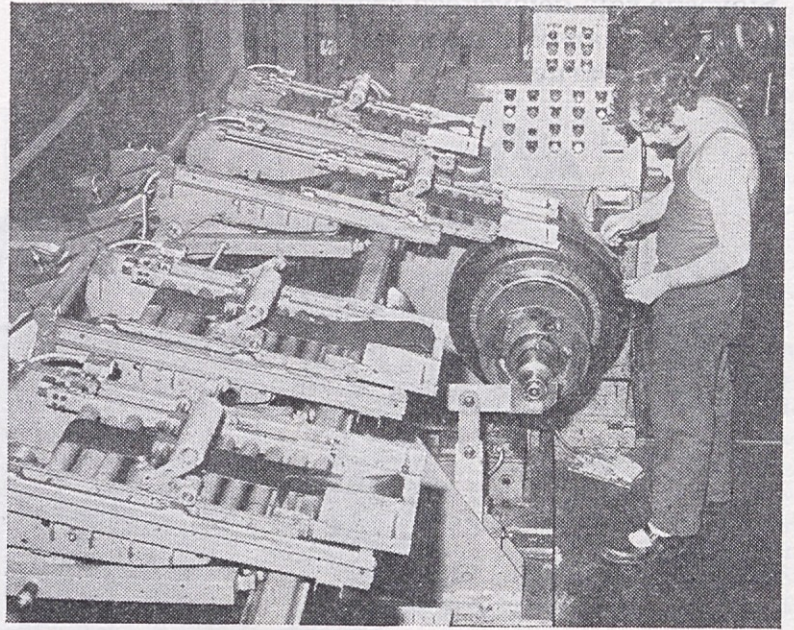
Ali ste z novim strojnim parkom zadovoljni?

Po investicijskem načrtu skupnega vlaganja je bil izdelan investicijski elaborat po najsodobnejših tehnoloških dognanjih in tako izdelan tozadevni izbor strojev in strojni razpored. V sklopu tega investicijskega programa smo nabavili med drugim STC kalander za gumiranje jeklenega korda, rezalnik za pasove in karkase, stroje za pripravo polizdelkov, kalander za vlečenje, profilni kalander, konfekcijske stroje I. in II. stopnje in seveda vulkanizacijske stiskalnice (Kruppove izdelave). Povemo naj še to, da so te stiskalnice prvič poizkusno obratovali prav v naši tovarni. In še novost. V teku je montaža kalandra za vlečenje plošč za oblaganje jeklenega korda. Do sedaj smo te plošče vlekli na kalandru v TTI in tako premostili začetne težave.

Kako pa je s preizkušanjem teh plaščev?

Opremo za preizkusno postajo smo izpopolnili z novimi preizkusnimi stroji in napravami po napotkih firme Semperit. Semperit nam je posredoval tudi pogoje in normative preizkušanja ter vso potrebno opremo. Norme za preizkušanje tovornih »R« plaščev na posebnem Semperitovem stroju so zelo zahtevne. Plašč, ki ne doseže norme, ne more priti v poštev za serijsko proizvodnjo.

Vsak tovorni »R« plašč pa mora še na rentgen, s katerim lahko natančno ugotovljamo pozicijo jeklenih niti. Tako kot je GRADING odločilen pri klasifikaciji potniških plaščev, odloča RENTGEN pri tovornih pnevmatikah. Za vse tovarne »R« plašče, ki gredo v izvoz, mora dati svoj soglasje še Semperit, zato te plašče tudi v Semperitu dodatno preizkusijo pod posebnimi pogoji, za katere mi nimamo opreme.

Posnetek s konfekcije potniških »R« plaščev

Kakšna so predvidevanja za nadaljnji razvoj tovornih »R« plaščev?

Razvoj tovornih »R« plaščev je zelo perspektiven. V bližnji bodočnosti predvidevamo uvajanje vseh dimenzij, ki se najpogosteje pojavljajo pri porabnikih, in sicer (dim. od 8.25 R 20 do 12.00 R 20). Vse te dimenzije bomo izdelovali z letnim desnom in z desnom za zimsko vožnjo. Prav tako pripravljamo tudi izdelavo nekaterih dimenzij v tubeless izvedbi. To pa predstavlja zadnji dosežek na področju tovarne »R« pnevmatike.

Narediti bi se dalo še dosti več, razvoj bi lahko potekal hitreje, če bi nas bilo pri razvoju »R« plaščev več. Kljub temu, da od Semperita dobimo mnogo tehnološke dokumentacije, po kateri teče tam redna

proizvodnja, moramo na koncu našega razgovora še enkrat poudariti, da je vse to prispelo tehnološko gradivo potrebno prilagoditi savskim pogojem in zahtevam (surovine, proizvodni proces itd.). Semperitova tehnološka dokumentacija nam v veliki meri služi le kot orientacija za doseganje od Semperita predpisanih parametrov in kvalitete oziroma svetovnih norm, posebno v zadnjem času, ko smo se morali preusmeriti na nabavo surovin iz vzhodnoevropskih držav.

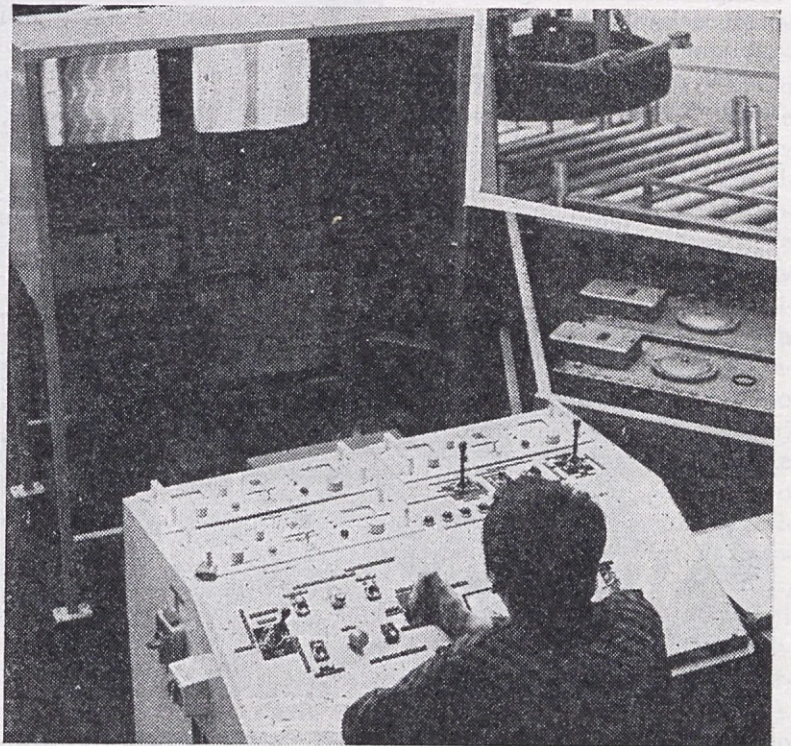
Pripominjamo tudi, da je v primerjavi s Semperitom naše število strokovnjakov zares minimalno. To pa v veliki meri vpliva na rezultate našega dela in na koncu koncev tudi na kvaliteto končnih izdelkov.

L. M.

Inženir strojništva Jože Sinkovič

zato, ker je bil namenjen samo karkasi s tekstilnimi vložki. Tako prvi poizkusi v tekstilni izvedbi niso dali pozitivnih rezultatov. Svetovni razvoj pa je šel v smeri radialnih plaščev z jeklenim kordom, kar pa smo lahko uresničili šele s podpisom pogodbe o skupnem vlaganju s Semperitom, ki nam je dal na razpolago vso potrebno dokumentacijo za nabavo ustreznih strojev. Vzporedno s tem pa tudi vso tehnično in tehnološko dokumentacijo. Zato je bil najvažnejši pogoj za nadaljnji razvoj tovornih »R« plaščev nov strojni park. Če uvodoma bi morali povedati, da je izdelava tovornih plaščev zahtevnejša od potniške, potrebno je preciznejše delo, čeprav bi človek dejal, da ni tako. Šele z nabavo novega strojnega parka je delo steklo. Potrebno je bilo sistematično delo, od zbiranja informacij o radialnih tovornih

Pogled na komandno mizo, v ozadju monitorja, na katerih je lepo viden položaj kordnih niti

Slovesnost v Vulkanu

Slovesna seja delavskega sveta skupnosti tozdv Vulkan ob dnevu osvoboditve in dnevu tovarne

Namestnik predsednika delavskega sveta skupnosti tozdv Vulkan Desimir Milošević je prebral referat

Dan osvoboditve Jugoslavije in dan tovarne Vulkan so slovesno proslavili na seji delavskega sveta skupnosti tozdv Vulkan 14. oktobra 1975 v družbenih prostorih nove tovarne v Mramorju.

Seji so kot gostje prisostvovali: Hranislav Dimitrijevič, predsednik občinskega odbora sindikata industrije in rudarstva, Dragomir Simović, direktor osnovne šole »29. november« iz Čokota, Obrad Lužanin, glavni direktor skupnosti tozda Vulkan, direktorji tozdv Elastomer, Gumotehna in Vulkob, sekretar organizacije ZK, predsednik sindikalne organizacije, člani delavskega sveta in povabljeni člani kolektiva, ki so prejeli nagrade za svoje delo v Vulkanu.

Referat o zgodovini naše tovarne, o pomenu dneva osvoboditve in o uspehih delovne organizacije v tem letu je prebral namestnik predsednika delavskega sveta Desimir Milošević,

visokokvalificirani gumarski delavec.

Pomemben prispevek tej slovesnosti je dala osnovna šola »29. november« iz Čokota, katere učenci so izvedli recital »Za svobodo smo s krvjo zemljo kopali, ki je zacvetela kot vrtnica...« Besedilo je pripravila učiteljica Jelena Nikolić.

Recital je v verzih zelo slikovito in umetniško izrazil borbo naše revolucionarne vojske, narodov in narodnosti Jugoslavije, naše komunistične partije in mladine v času druge svetovne vojne in po osvoboditvi. Poudaril je tudi napore in hotenja delavskega razreda pri obnovi in izgradnji našega gospodarstva ter razvoju našega samoupravnega socialističnega sistema.

Posebno obeležje je dala slovesnosti podelitev nagrad delavcem, ki so s svojim desetletnim in dvajsetletnim delom prispevali k razvoju naše delovne organizacije. Za desetlet-

no delo je dobilo ročne ure 19 delavcev in delavk, za dvajsetletno pa so 21 delavcem podelili čeke v vrednosti 1600 dinarjev. To lepo priznanje kolektiva je delavcem izročil glavni direktor Obrad Lužanin z iskrenimi čestikami in željami, naj bo njihovo delo tudi v bodoče tako plodno. V svo-

jem govoru je dejal, da je pred nami še veliko nalog, ki se lahko le s skupnim trudom vseh članov kolektiva uspešno uresničijo in ki bodo pomenile velik prispevek k razvoju in izgradnji naše gumarske industrije.

Nikola Đorđević

Sodelovanje na obali Črnave

Junija letos je skupina delavcev iz tovarne Vulkan in prosvetnih delavcev iz osnovne šole v Čokotu obiskala kolektiv delovne organizacije Sava. Namen srečanja je bil utrditev sodelovanja šole in delovne organizacije pri uresničevanju profesionalnega (poklicnega) usmerjanja najmlajših. S tega obiska nam je tovarišica Ljiljana Miladinović posredovala reportažo, ki jo objavljamo v celoti.

Razigrana skupina delovnih ljudi se je konec junija znašla na obali jezera Črnava v Preddvoru. Tam so se zbrali delavci tovarne Vulkan in prosvetni delavci osnovne šole »29. november« iz Čokota, šole, ki je med prvimi v Srbiji našla pot do tovarne, pot med ljudska srca, s tem pa tudi do ljudskih problemov in ljudskih ustvarjanj.

Vsi sukraj so bili gostje tovarne Sava iz Kranja.

Srečali so se na poti skupnega sodelovanja in bratskih odnosov v objemu kranjske dežele, na obali nevelike Črnave, pod zaščito »Hudičevega boršta« in »Tunela sreče«.

Prežet z željo, da se uresničijo vsi predvideni cilji, je nemajhen kolektiv osnovne šole našel svoje mesto med raztegnjenimi rokami dveh velikih delovnih organizacij. Tovarni Sava Kranj in Vulkan iz Niša sta ponudili svoje roke, mi pa smo tukaj, da pobrateni damo del sebe in vtikemo naš podmladek v veliko delo, v velik obstoj, v naše želje, v naše skupno obstajanje in ustvarjanje.

Tu smo vsi: SAVA, VULKAN in mi, povezani z medsebojnimi mislimi, povezani v sodelovanju in obstoju, na čudoviti obali jezera Črnava.

ČRNAVA

Hodimo skozi »Tunel sreče«. Veje in vejice so se stisnile v objem, krčevit in iskren obnem. To je tunel ljubezni in sreče in v isti sapi zagotovljen

uspeh in srečno življenje. Iz tunela zelenja vidimo zelenkasto moder obris nevelikega jezera, ponosne hraste in oddaljene vrhove raztresenih, a vseeno čudovitih Kamniških Alp.

Nismo sami v »Tunelu sreče«, smo v družbi ljudi, ki nam hočejo pomagati. Stopamo počasi, bojimo se, da ne bi pohodili travnat list, da ga ne bi poškodevali, ker je zagotovilo k uspehu in sreči.

Obkroženi smo z isto mislijo, z istim hotenji in z istim ciljem... Stopamo na videz srečni in veseli, toda v sebi nosimo kanček strahu, ali bomo uspeli, ali bomo dovolj močni, da prenesemo tudi neuspeh...

Približuje se izhod iz tunela. Naši pogledi so usmerjeni na prepleteno vejevje; tudi mi smo se vtikali v njihov objem, v njihovo iskreno božanje, z edino željo: uspeti moramo, da bomo srečni, ne da bi iskali zagotovil, da bosta sreča in sodelovanje med nami trajali večno.

Izstopili smo iz začaranega kroga in se znašli med žarki zahajajočega sonca, ob Črnavi, obkroženi z ljudmi in med dobrimi prijatelji.

Prijateljski objem je izpolnil naša srca in vsi skupaj smo vstopili v veselje, v iste misli, ki človeka povzdigujejo do njegovih zvezd, do resničnega prijateljstva in resničnega sodelovanja.

Hvala vam za vse, dragi prijatelji iz Vulkanu in delovni ljudje iz Save!

Ljiljana Milutinović
učiteljica

osn. š. »29. november«
Čokot

S seje delavskega sveta skupnosti tozdv Vulkan NIŠ

Kratka za zimo

Battelle-Institut je dal na tržišče nove, skoraj brezhrupne snežne verige iz umetne mase. Te verige so tudi pri hitrosti 80 km/h skoraj neslišne. Montiramo jih enostavno in jih ni potrebno pritegovati, kar omogoča centriralni element.

Gummibereifung 1975

Obisk predstavnikov občinske konference ZSM Kranj

V prejšnji številki glasila »Sava« smo objavili informacijo o obisku predstavnikov OK ZSM Kranj, ki so želeli oceniti delo mladih v vseh šestnajstih osnovnih organizacijah ZSM Sava, sedaj pa smo pripravili o tem širše poročilo.

Predvsem moramo poudariti, da ni šlo zgolj za zbiranje statističnih podatkov. Te sestanke, ki so trajali ves teden, resnično lahko imenujemo delovne sestanke.

Predstavniki občinske konference so nam razložili pomen konference mladih delavcev za osnovne organizacije ZSM v organizacijah združenega dela in vzroke, zakaj delo doslej še ni zaživel (zelo slab pretok informacij in neprimerna struktura članstva predsedstva KMD). Najostrejša kritika z naše strani na račun dela dosedanje KMD zadeva dejstvo, da večina mladih Savčanov do sedaj sploh ni vedela za obstoj tega organa.

Predstavniki občinske konference so bili z delom naših osnovnih organizacij ZSM zelo zadovoljni. Presenečeni so bili nad dobrimi rezultati popisa, saj smo privabili k sodelovanju skoraj dve tretjini mladih, v nekaterih osnovnih organizacijah pa je bilo to sodelovanje celo stoodstotno.

Svoje akcije naslanjajo osnovne organizacije v glavnem na akcijski program, ki je bil izdelan za celotno organizacijo ZSM Sava. Priporočajo, da izdela vsaka osnovna organizacija svoj lastni program. Nazadnje bi morali biti ti programi izdelani natančno in z določenimi cilji, ki bi organizacijo mladih napravili bolj družbenopolitično, ne pa društveno. Starejši mnogokrat mislijo, da naša organizacija skrbi predvsem za športne in kulturne prireditve, za zabave, izlete ipd.

Naš akcijski program so kljub temu zelo pohvalili in ga ocenili za najboljšega v občini.

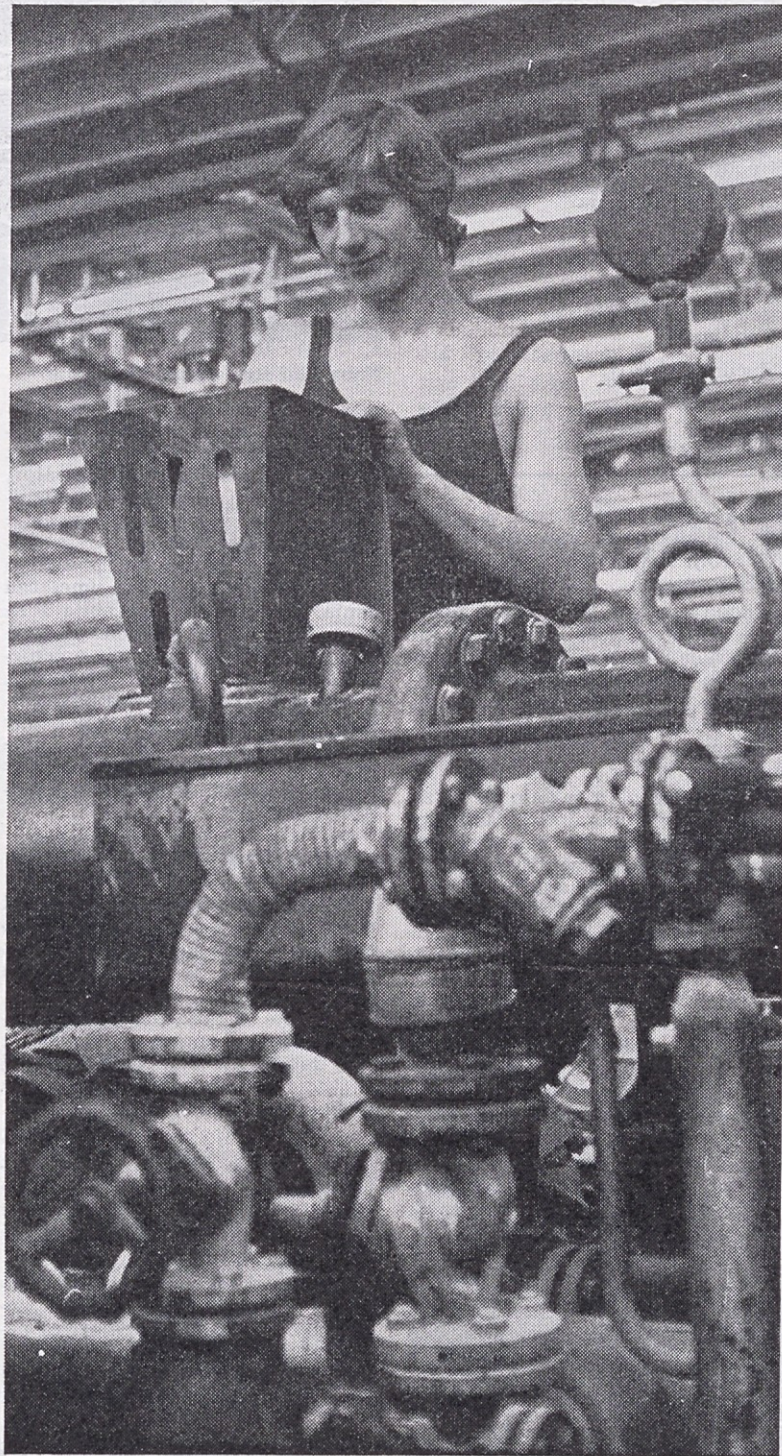
Vpliv mladih na dogajanje v delovni sredini je dober, prav tako delovanje v organih upravljanja, delegacijah in v drugih družbenopolitičnih organizacijah. V zvezi s tem je treba poudariti, da so mnogi funkcionarji v raznih organih podjetja prišli iz mladinski vrst, zato tudi probleme mladih poznajo ter nas pri odločitvah razumejo in podpirajo. V nekaterih tozidih je skoraj polovica zaposlenih delavcev mladih in ima-

jo že zato pri odločanju velik vpliv.

Osnovne organizacije ZSM Sava so imele od ustanovitve (ob koncu leta 1974) do danes poprečno štiri sestanke, na katerih so obravnavale predvsem

osnovnih organizacijah ZSM Sava se je občinska konferenca odločila, da se o aktivnosti mladih pogovarja še s svetom ZSM Sava.

Tega skupnega sestanka (dne 13. 10. 1975) se je udeležil pred-

V reševanje stabilizacijskih problemov se mora mladina resno vključiti

pridobivanje novih članov in tekmovanje med osnovnimi organizacijami, v kar je vključena delovna in tehnološka disciplina, vzdrževanje in čiščenje okolja, zmanjšanje poškodb pri delu, novatorstvo itd.

Sestanek sveta ZSM Sava z OK ZSM Kranj

Po teh razgovorih o delovanju mladih v posameznih

sednik OK ZSM Kranj Ciril Sitar, ki je povedal naslednje:

»Intenzivno preverjanje aktivnosti pri uresničevanju dokumentov 9. kongresa ZSM Slovenije je bila zadnja ocena, ki smo jo dobili. Prav naloge in obveznosti, za katere smo se dogovarjali na zadnjem kongresu (če se v praksi realizirajo ali so ovira), so objektivne-

ga oziroma subjektivnega značaja. Upoštevajoč nujnost, da se v okviru občinske konference ob politični organizaciji ocenijo delovanja mladih ljudi, se je vodstvo občinske konference odločilo, da na osnovi celotne ocene v občini posveti posebno pozornost družbenoekonomskim odnosom in uveljavljanju mladih v združenem delu. Opazilo je, da se kljub dogovorom in dobrim sklepom nekatere zadeve v okviru občinske organizacije niso odvijale tako, kot bi se morale. Zato se je OK odločila, da obišče, vse delovne in druge organizacije in se na kraju samem seznanji z dejansko situacijo ter jo točno evidentira, vso problematiko pa prenese v samo vodstvo občinske organizacije, hkrati pa tudi republiški konferenci in komiteju ZK.

Ti obiski so bili že v več delovnih in drugih organizacijah. Prve analize kažejo, da se osnovne organizacije vselej uveljavljajo kot subjekt za formiranje in načrtovanje neke politike v organizacijah združenega dela. Gre za to, da se organizacija mladih vedno jemlje kot resen dejavnik, ki enakopravno prispeva k izboljšanju družbenoekonomskih odnosov, pa tudi k boljšim poslovnim rezultatom naših organizacij združenega dela.«

Tovariš Sitar je povedal, da je mladina v glavnem dobro organizirana, bolje v večjih organizacijah, nekoliko slabše v manjših. Pri reševanju problematike naše mladine bodo osnovne organizacije morale poskrbeti za uresničevanje interesov mladih ljudi na vseh tistih področjih, kjer je to potrebno. Tudi v stabilizacijske procese, ki izhajajo iz sklepov OO ZMS pri reševanju stabilizacijskih problemov, se mora mladina resno vključiti. Nekatere osnovne organizacije so na tem področju že marsikaj naredile, izvedle so tudi že konkretne akcije, vendar so le-te na samem območju občine premalo usklajene. Te naloge so v Savi dobro zastavljene, zato bi bilo potrebno prenesti nekatere izkušnje prek ustreznih organov tudi na manjše organizacije združenega dela. Edini problem je nezadostno informiranje, ker se premalo

(Nadaljevanje na 9. strani)

Akcija za pospeševanje prodaje umetnega usnja

Toz Umetno usnje je letos spomladi začel s proizvodnjo umetnega usnja v novem obratu. Planirano je bilo, da doseže proizvodnja in prodaja umetnega usnja v letu 1975 5.000.000 m².

Prodaja umetnega usnja je že v prvih mesecih letošnjega leta začela zaostajati za planiranimi količinami. Zaradi tega se je toz Umetno usnje skupaj z marketing službo odločil za prodajno-pospeševalno akcijo za umetno usnje. Akcija je bila organizirana v sklopu pogodbenega sodelovanja z ITEO Ljubljana (Institut za organizacijo, ekonomiko in tržne raziskave Ljubljana), ki vključuje med drugim tudi kvalitativno raziskavo nabave umetnega usnja. To je verjetno ena najpomembnejših strateških in operativnih nalog v okviru ukrepov za povečanje plasmaja umetnega usnja. V tej točki so predvideni intervjuji z osebami, ki v temeljnih organizacijah združenega dela — kupci umetnega usnja, odločilno vplivajo na nabavo umetnega usnja (npr. nabava, predpisovalci materialov, modni kreatorji, razvojni sektor itd.). Iz teh intervjujev naj sledijo:

— faktorji oziroma motivi, ki vplivajo na odločitve o uporabi umetnega usnja in proizvodnji izdelkov široke potrošnje;

— sistem odločanja o tem, katere vrste materialov bodo uporabljali (z vlogo sektorjev služb oz. nekaterih delovnih mest pri tem odločanju);

— način vključevanja modnih elementov pri odločanju asortimenta za določeno sezono.

V sklopu kvalitativne raziskave nabave in hkrati kot prvi korak v smeri pospeševanja prodaje umetnega usnja je bila predvidena prodajno-pospeševalna akcija, združena z osebnimi intervjuji pri tistih kupcih umetnega usnja, ki so letos zmanjšali nabavo umetnega usnja v Savi.

IZVEDBA

Organizacijsko je bila prodajno-pospeševalna akcija izvedena s sodelavci ITEO Ljubljana in sodelavci Sava Kranj (prodajna služba, tehnološka priprava proizvodnje, marketing).

Skladišče umetnega usnja

Potekala je v naslednjih fazah:

- izbor kritičnih kupcev,
- sestava anketnega vprašalnika,
- testiranje anketnega vprašalnika,
- terenska akcija z intervjuji,
- analitična obdelava anketnega vprašalnika,
- ugotovitve in predlogi ukrepov za pospeševanje prodaje.

V prodajno-pospeševalni akciji smo zajeli skupaj 67 podjetij, in sicer v naslednjih segmentih potrošnikov:

galanterijska industrija
24 podjetij

čevlarska industrija
21 podjetij

tapetniško-pohištvena industrija
14 podjetij

tapetniško-avtomobilska industrija
4 podjetja

oblačilna industrija
4 podjetja

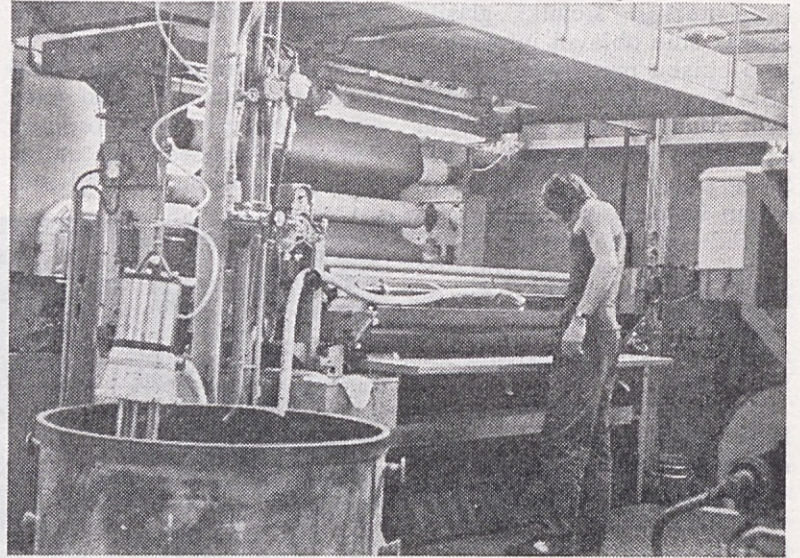
S k u p a j
67 podjetij

Ta podjetja so bila izbrana v štirih republikah: v Sloveniji, Hrvaški, Srbiji (z Vojvodino) ter v Bosni in Hercegovini.

Akcija je bila zastavljena tako, da je izbor podjetij, ki so bila intervjuvana, napravila Sava. Prav tako je intervjuverje za izvedbo osebnih intervjujev dala Sava, in sicer osebe iz prodajne službe, POS (3 trgovske potnike) in osebe iz tehnološke priprave proizvodnje.

V pripravi za to akcijo se je za vsak segment uporabnikov umetnega usnja (čevlarska, galanterijska, tapetniško-lesna, tapetniško-avtomobilska, oblačilna industrija) določilo posebne artikle iz asortimenta umetnega usnja Save, ki so bili prezentirani vsakemu podjetju, ki ga je intervjuver obiskal. V zvezi s prezentiranimi artikli so kontaktirana podjetja dala svoja mnenja ocenjevala možnosti, da te artikle začnejo uporabljati. Reakcije potencialnih kupcev na prezentirane artikle smo v analizi posebej obdelali.

Povedati moramo tudi, da je bil v koncept akcije vključen tudi raziskovalni vidik oziroma vidik zbiranja tržnih podatkov na osnovi

Nanašalni stroj za umetno usnje

vprašalnika za osebne intervjuje. Z vprašalnikom smo hoteli s tega gledišča raziskati nekaj elementov, na katerih naj bi v bodoče temeljile akcije za pospeševanje prodaje umetnega usnja, kot npr. vrste proizvodov, ki so nosilci potrošnje umetnega usnja, količine umetnega usnja, ki se sedaj uporabljajo za posamezne vrste finalnih proizvodov, ki so nosilci potrošnje umetnega usnja, količine umetnega usnja, ki se sedaj uporabljajo za posamezne vrste finalnih proizvodov, vpliv modnih momentov na oblikovanje proizvodov v posameznih segmentih, tržni deleži dobaviteljev umetnega usnja itd.

VSEBINA

Podatke, ki smo jih zbrali s temi osebnimi intervjuji, smo analitično obdelali v ločenih poglavjih s sorodno vsebino. Ta zbirna poglavja so naslednja:

- a) satnje in predvidene spremembe v potrošnji umetnega usnja,
- b) dobavitelji umetnega usnja, kvaliteta njihovega umetnega usnja in komercialni problemi,
- c) spremljanje modnih tokov,
- d) obstoječe prodajno-pospeševalne akcije dobaviteljev umetnega usnja,
- e) odziv na predložene vzorce umetnega usnja Save.

Na osnovi ugotovitev po teh točkah v posameznih segmentih potrošnikov so nastali predlogi za nadaljnje akcije.

UGOTOVITVE

Za vseh pet raziskovanih potrošnikov umetnega usnja (čevljarstvo, galanterija, oblačilna industrija, tapetništvo) smo ugotovili nekatere zanimive podatke in informacije, ki pojasnjujejo trenutno stanje na tržišču umetnega usnja, vzporedno pa tudi določene informacije o predvidenih bodočih spremembah v potrošnji umetnega usnja.

A. POTROŠNJA UMETNEGA USNJA

— Ugotovili smo, da se giblje planirana potrošnja umetnega usnja v letošnjem letu na bistveno višjem nivoju od lani ustvarjene.

— Dalje smo ugotovili vse proizvode, ki so nosilci potrošnje umetnega usnja, in med njimi izločili tiste, za katere se potroši največ umetnega usnja.

— Posebej smo ugotavljali deleže potrošnje umetnega usnja na sintetični podlogi in razloge za neuporabo le-tega v posameznih segmentih (nezadostna neinformiranost).

— Nadalje smo ugotovili, da čevljarstvo ne predvideva nobenega bistvenega porasta potrošnje v prihodnjih letih, vsi ostali segmenti pa predvidevajo najmanj normalen porast potrošnje umetnega usnja.

— Poleg sprememb v vrstah umetnega usnja predvidevajo zlasti modni segmenti (čevljarstvo, galanterija, oblačilna industrija) pogoste spremembe v modelih svojih izdelkov, kar je seveda pogojeno z modnim in sezonskim značajem teh segmentov.

Že iz teh prvih vsebinskih ugotovitev raziskave, ki so bile prikazane za vsak segment potrošnikov posebej, izhajajo za savske službe, kot so prodaja, marketing, tehnološka priprava proizvodnje, naslednje pomembnejše naloge:

1. stalno spremljanje in kontinuirano zasledovanje realizacije planov pri posameznih potrošnikih umetnega usnja in spremljanje razvojnih tendenc v perspektivni potrošnji umetnega usnja;

2. signaliziranje o namerah uvajanja novih modelov in novih vrst umetnega usnja ter novih proizvodov;

3. hitro in pravočasno informiranje potrošnikov umetnega usnja o lastnostih in prednostih umetnega usnja na sintetični podlogi ali o kakršnikoli drugi novi vrsti umetnega usnja.

B. AKTIVNOST DOBAVITELJEV UMETNEGA USNJA

V proučevanih segmentih potrošnikov umetnega usnja ima Sava različne tržne deleže, ki se gibljejo od 41% v galanteriji do celo 66% v industriji pohištva (velja samo za anketirane!). Hkrati ugotavljamo, da je Sava med vsemi domačimi in

(Nadaljevanje na 9. strani)

Akcija — umetno usuje...

(Nadaljevanje z 8. strani)

inozemskimi dobavitelji umetnega usnja najbolj razširjen in pogosten dobavitelj v vseh segmentih.

Med Savinimi konkurenti so najbolj prisotni:

- v galanteriji uvoz iz DDR,
- v čevljarstvu Čateks Čakovec in Freudenberg,
- v oblačilni industriji Čateks Čakovec in italijanski dobavitelji,
- v tapetništvu Jugovinil.

Iz navedenih vsebinskih ugotovitev v tej točki smo povzeli naslednje naloge:

1. ažurno spremljanje podatkov o prodaji umetnega usnja posameznim kupcem;
2. ažurno spremljanje prodaje konkurenčnih podjetij — dobaviteljev;
3. obdelava segmentov potrošnikov, kjer Sava še ne nastopa kot dobavitelj;
4. obdelava tistih potrošnikov, ki doslej še niso bili kupci Save;
5. Spremljanje pojavljanja novih kapacitet umetnega usnja oziroma pojavljanja inozemske konkurence v večjem obsegu ter ustrezno reagiranje na navedene pojave.

C. SPREMLJANJE MODNIH TOKOV

Spremljanje modnih tokov oziroma sprememb je torej značilno za modne segmente potrošnikov umetnega usnja, kot so galanterija, čevljarstvo in oblačilna industrija.

S spremljanjem modnih tendenc se v naštetih segmentih ukvarjajo sicer različne službe, vendar smo najpogostejše zasledili modelarsko, tehnično in komercialno službo.

Kot vir informacij za zasledovanje modnih tedenc obiskujejo posamezni segmenti potrošnikov čisto določene domače in tuje sejme. Nekateri od teh sejmov so za segmente: čevljarstvo, galanterija in oblačilna industrija skupni, drugi pa so za vsak segment specifični.

Za prikazovanje novitet pa se potrošniki poslužujejo predvsem domačih sejmov. Barvne karte so pomembne za modne segmente. Le-ti se v glavnem poslužujejo karte Made-europe.

Iz teh vsebinskih ugotovitev sledijo te-le konkretne naloge:

1. selekcija sejmov, ki jih Sava mora spremljati zaradi pravočasne reagiranja na bodoče modne spremembe;
2. selekcija sejmov, na katerih naj sodeluje Sava s kolekcijami iz

umetnega usnja in z osnovnimi materiali;

3. spremljanje barvne karte Made-europe in na osnovi tega pravočasna sestava barvne karte za Savino umetno usnje.

D. OBSTOJEČE PRODAJNO-POSPEŠEVALNE AKCIJE DOBAVITELJEV UMETNEGA USNJA

Obstoječe prodajno-pospeševalne akcije dobaviteljev se nanašajo na meržo in obiske potnikov ter tehničnih svetovalcev. Ugotovili smo, da obiske potnikov Save srečamo najpogosteje v galanteriji, tapetništvu, čevljarstvu, ne pa v oblačilni industriji. Med ostalimi proizvajalci ima najbolj razvito potniško mrežo Čateks Čakovec, ki je v oblačilni stroki pred Savo.

Za tehnično-svetovalno službo smo ugotovili, da se le-ta opravlja pri inozemskih dobaviteljih umetnega usnja.

Iz tega sklopa analiziranih vprašanj smo izločili naslednje naloge:

1. uvesti obiske potnikov tudi pri tistih podjetjih, ki Savinega umetnega usnja še ne uporabljajo, in preučiti možnosti, da se potnike usmeri tudi na oblačilno stroko;
2. začeti z uvajanjem tehnično-svetovalne službe, ki imajo v posameznih segmentih specifične naloge.

AKCIJE

Zeleli bi še poudariti najvažnejše akcije, ki so bile načrtane ob končavanju prodajno-pospeševalne naloge za umetno usnje. Te smo strnili na naslednja področja dela:

- delovno področje spremljanje mode,
- delovno področje tehnično-svetovalne službe,
- delovno področje potniške službe,
- delovno področje tržnih informacij.

Skupno z vodstvom tozda Umetno usnje, marketing službo in ITEO Ljubljana je bil ob končavanju naloge imenovan team vodilnih in strokovnih delavcev Save z namenom, da začne takoj izvajati načrtane naloge in da skrbi za to, da se le-te dosledno zaključijo.

Marija Babič

Mladi morajo imeti večji vpliv v občinski organizaciji

riš predsednik je predlagal, naj tudi Sava da določeno število predstavnikov v organe občinske konference.

Svet ZSM Sava je sklenil, da se o tem dogovori na prvi naslednji seji.

Marko Tomšič

S poti po Franciji

(Nadaljevanje s 4. strani)

ženi vrhovi. Opazujemo neokrnjeno naravo, avtobus pa hiti in nemogoče je, da bi človekovo oko zajelo vse te lepote in jih preneslo v spomin. In takih lepot smo videli še pa še. Večino bo potrebno izpustiti.

Vozili smo se ves dan (zvečer se je ponovilo zabavno spanje na sedežih) in vso noč ter se naslednjega dne zjutraj ustavili kakih 50 km od mesta našega bivanja v Franciji. Jasnno, treba se je bilo umiti,

obriti, preobleči, kajti računalni smo, da nas v Alenconu pričakujejo. Če bi stopili pred Francoze neurejeni, bi verjetno napravili nanje kaj čuden vtis.

No, kakšnega posebnega sprejema ni bilo. Kmalu smo se razkropili po sobah in si jih radovedno ogledovali. Bili smo v mladinskem domu, kakih pet minut hoda iz mesta, kjer smo se pravzaprav počutili kakor na podeželju.

Prihodnjič: Prvi nastopi.

Pred domom, kjer smo stanovali

Obisk predstavnikov predsedstva...

(Nadaljevanje s 7. strani)

medsebojno obveščamo. Že večji prenos informacij bi to stvar izboljšal. Zato se je potrebno dogovoriti, da bo delavska mladina imela v bodoče v občinski organizaciji večji vpliv.

Tovariš Sitar nas je seznanil s kadrovskimi spremembami v organih občinske konference. Na nekatera mesta bo potrebno izvoliti nove ljudi, ker do-

sedanji odhajajo drugam (sekretar OK, predsednik komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, predsednik in sekretar KMD, sekretar konference mladh iz KS, kandidat za pohodno brigado dr. Francea Prešerna, predsednik in sekretar centra za obveščanje in propagando, 3 člani predsedstva ter predsednik komisije za idejno-politično delo). Tova-

RAZISKAVE:

Institut za ekonomske raziskave v Münchnu je ugotovil, da v zahodnonemški avtomobilski industriji ne moremo govoriti o strukturalni krizi, ampak samo o počasnejši rasti. Po oceni instituta IFO so vse do l. 1980 pogoji za 40-odstotno letno stopnjo

rasti proizvodnje. Šele na začetku osemdesetih let pa se bo zahodnonemška avtomobilski industrija soočila z zasičenim tržiščem. Po tem obdobju do l. 1985 pa se bo letna stopnja rasti proizvodnje znižala na tri odstotke.

Ekonomska politika, Beograd 1975

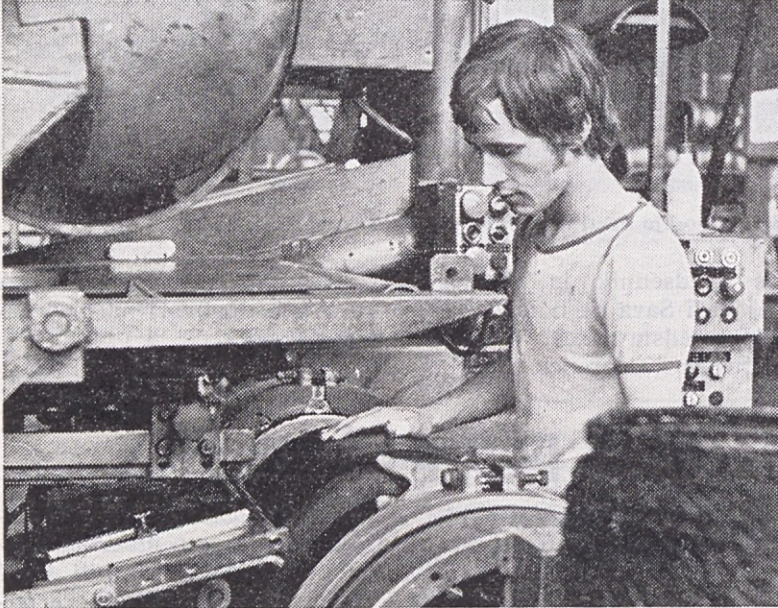
Novice po telefonu

Ker nam je v uredništvu dostikrat praktično nemogoče, da bi obiskali delovne enote, poskušamo dobiti informacije na druge načine. Eden od teh je tudi redno povpraševanje posameznikov kar po telefonu. Tokrat sem zavrtil 474 in Jelka Grandovec je povedala naslednje:

— V preteklih 14 dneh smo v TAP pregledali akcijske programe.

se je kvaliteta izdelkov v TAP septembra dvignila na nivo zadnjih mesecev, ko je bila zelo dobra, medtem ko je bila v avgustu slabša in je dosegla nivo iz leta 1974.

— Po planu zaposlenih bi nas moralo biti ob koncu letošnjega leta 1085, kar pa ne bo realizirano, zato za leto 1976 ne bomo planirali novih delavcev pričakujemo pa, da nam

Odločili smo se za stabilizacijske sobote

V glavnem so vsi izpolnjeni razen tistih, katerih rok je določen do konca leta.

— V tem času smo določili tudi stabilizacijske delovne sobote; veliko smo se ukvarjali tudi s kontrolo in ukrepi v zvezi z izboljšanjem kvalitete. Pri tem lahko povem, da

bo v prihodnjem letu kadrovska služba zagotovila delavce po letošnjem planu.

— Trenutno imamo največ opravka s plani (proizvodnja, nadure, kadri, investicije in drugo) za gospodarski načrt.

Iz Indoka sporočajo

1. Lovilec olja za nov proizvod firme Alyeska Pipeline Service Company. S to napravo pobirajo nafto in druge maščobe z vodne površine. Postopek se imenuje »Vikoma-Sy-

stem«, razvili pa so ga v firmi British Petroleum Company.

Kunststoffberater Rundschau + Technik 20, 7. julij 1975 341

Vse informacije so v INDOKU dobro shranjene in dostopne vsem, ki jih potrebujejo

2. »Dycem« je plastična folija s hrapavo površino. Izdelali so jo v firmi Dycem Plastics Ltd v Bristolu (Anglija). Folija ima lastnosti, ki so značilne za lepilo, ni pa prevlečena z lepljivim materialom. Kadar jo uporabljajo za prevleke miz ali pladnjev, se predmeti, ki sicer drsijo, pričrvice. Posebno primerne so tako izdelane mize za letala, ladje in tovarne, kjer delajo z drobnimi delčki. Razen tega uporabljajo dycem-folije še za vhodna zagrinjala v operacijskih sobah in v proizvodnih obratih elektronske industrije — torej v prostorih, ki jih imenujemo »čiste sobe«. Ta zagrinjala preprečujejo, da bi se v prostor vnesla kakršnakoli umazanija.

Ekonomska politika, Beograd, 24, 1217, 28. julij 1975, 40

3. Tesnilni premaz preprečuje luknanje avtomobilskih plaščev in uhajanje zraka.

Puncture Pruff je dinamični tesnilni premaz, ki preprečuje, da bi avtomobilski plašči spuščali zrak, če se preluknjajo. Poltekoči Puncture Pruff se lepi na notranjo steno zračnice ali na notranjo steno tubeless avtoplašča. Če je zračnica ali avtoplašč poškodovan, premaz avtomatično odteče v luknjico in ustvari odporni čep.

Proizvajalec trdi, da tesnilni premaz poveča ravnotežje avtoplaščev in življenjska doba profila se poveča. Je negorljiv, ne zamrzne, ne ustvarja toplote, ne poškoduje zrač-

nice ali avtoplašča in ne maši ventilov.

Premaz Puncture Pruff prodajajo v zaprtih škatlah s posebno črpalko, ki stisne majhne količine lepila v vsak avtoplašč.

Proizvajalec premaza je Puncture Pruff Incorporated POB 669, Gettysburg, Pensylvania 17325.

Ekonomska politika, Beograd, 24, 1225, 22. september 1975, 40

4. Plastika namesto stekla. — Firma Vistron Corp. iz Clevelanda, Ohio, USA, je izdelala plastiko, ki se da vlivati kot steklo za steklenice in se obdeluje kot pločevina. Plastična smola, imenovana »Barex«, je odporna proti lomljenju, vlita pa je tudi lažja od stekla. Posode iz tega materiala se lahko zapro s kovinskim pokrovom in popolnoma nadomeščajo pločevinaste posode. Proizvodnja steklenic in škatel iz »Barexa« je cenejša od proizvodnje steklene in kovinske embalaže, zato so tudi izdelki, pakirani v taki embalaži, cenejši.

Ekonomska politika, Beograd, 24, 1213, 30. junij 1975, 40

5. Firma Aron Rubber Company Ltd. je razvila novo talno oblogo Polyark za športne objekte. Izdelana je iz mletega odpadka in neoprenskega lateksa, uporabljajo pa jo lahko za športne hale in za zunanje objekte.

Kautschuk und Gummi Kunststoffef 28, 6. junij 1975, 341

Priporočamo vam:

Zločin pri Lenartu

V šestih letih je Jože Vidic iz Zirovnice napisal tri uspešne dokumentarno reportažne knjige: Beg z morišča, Zločin pri Lenartu in Po sledovih črne roke. Kljub izjemno visoki nakladi je bila knjiga Po sledovih črne roke takoj razprodana in založba že pripravlja ponatis. Velik uspeh je doživela tudi knjiga Zločin pri Lenartu, ki je bila ponatisnjena in jo imajo pri založbi Borec še nekaj izvodov. Knjiga je zbirka 19 resničnih partizanskih zgodb. Obsega 530 strani, v njej je objavljeno tudi 126 fotografij živih ali padlih borcev ter drugih dokumentov. V prvi zgodbi obravnava izredno zanimivo in resnično zgodbo o komandirju varnostno-obveščevalne službe za Selško dolino, ki je na nagovor brata — ljubljanskega dijaka in domobranca, predsedal k domobrancem in postal agent gestapa. V tej vlogi je vodil morijo v Lenartu v Selški dolini in po tej zgodbi je avtor dal naslov knjigi.

Nadalje je v knjigi opisan upor v zgornjesavski dolini, o skrivnostnem sestanku pri Mazovcu, o kamniški aferi in dogodkih v Medvodah, o ženi italijanskega generala Bignamija, ki je bila obveščevalka glavnega štaba NOV in POS in še vrsta drugih zanimivih zgodb.

Knjiga Zločin pri Lenartu je dobila II. Kajuhovo nagrado in stane 160 dinarjev; primerna je tudi za darilo prijatelju za rojstni dan, družinski jubilej ali kot novoletno darilo. Bralci, ki jo želijo kupiti, naj izpolnijo naročilnico in jo pošljejo na uredništvo našega časopisa, lahko pa ovojnice z naročilnico pustijo pri vseh vratarjih obratov Save.

NAROČILNICA

Naročam knjigo ZLOČIN PRI LENARTU

Ime in priimek in obrat v katerem dela

Naslov stanovanja

Naročilnico pošljite na naslov Uredništvo časopisa Sava, 64000 Kranj, Skofjeloška 6

Konec kolesarskih tekmovanj

Vse krajši postajajo dnevi, mrzla jutra, ko hitimo v službo, pa nas spomnijo na zimo, ko si bomo pripeli smučič ali pa poiskali topli zapeček.

Tudi za kolo je postalo premrzlo, saj je v takem vremenu kaj lahko stakniti prehlad, ki bi nas potem še dolgo in zvesto spremljal.

V Dolu pri Ljubljani so se 19. oktobra pomerili med seboj turisti-tekmovalci (z navadnimi kolesi) za državne naslove.

Naši tekmovalci, ki so dosegli uspehe med letom, že dalj časa trenirajo s specialnimi kolesi, tako da so se na startu znašli vsi najboljši. Dobro se je uvrstil Beton, in sicer

defekta sta jim pokvarila boljše uvrstitev, kljub temu so bili ekipno tretji.

V Beogradu je ob obletnici osvoboditve vsako leto tradicionalna dirka. Udeležili so se je vsi naši najboljši, Kraker, Udovič in Valenčič. Kmalu po startu je pobegnila skupina mladih tekmovalcev, ki so še do nedavnega vozili v kategoriji mladincev. Do cilja jih njihovi starejši kolegi niso mogli ujeti. Zmagal je Marković, naš Udovič je bil četrti, Valenčič osmi, Kraker šestnajsti. Tekmo so točkovali tudi za Jugoslovanski pokal in za Zlato kolo.

Bojan Udovič je dobil pokal za osvojeno prvo mesto med mladinci

Franc Hvasti v razgovoru z novinarjem Francijem Pavšarjem

na četrto mesto, mladi Bobnar pa je bil 11. Ekipno so osvojili 3. mesto.

Med člani so bili tudi zastopniki kokriške sekcije našega kluba. Dva

V končni razvrstitvi je Valenčič osvojil drugo mesto v Jugo pokalu in tretje v tekmovanju za Zlato kolo.

Simon Tulipan

Mrzlo deževno vreme s snegom je spremljalo kolesarje, da je bilo od daleč videti le oblak znoja in izdihanega zraka namesto tekmovalcev, ki so se pomerili zadnjič med seboj v letošnjem letu za naslove gorskih prvakov SRS od Bleda do Zatrnika.

Prek 100 kolesarjev je merilo moči v petih kategorijah.

Prvi so startali turisti-mladinci. Zmagal je Kolenc (Rog), tretji je bil naš Beton. Najbolj je presenetil komaj štirinajstletni Bobnar, katerega je bila to prva večja dirka. Zasedel je četrto mesto. Še bomo lahko kaj brali o njem! Med turisti-člani je od naših sodelovala le sekcija s Kokrice. Uvrstili so se šele v drugo polovico, zmagal pa je Jakovčič (Rog). Tekmovalci s specialnimi kolesi so startali posamezno — na kronometer.

Najprej so bili na vrsti mlajši mladinci. Kot že tolikokrat doslej je Zrimšek iz Novega mesta premagal Matjaža Zanoškarja (sina trenerja Roga). Naš Kozjek ali Runo, kot mu pravijo, je bil peti.

V kategoriji starejših mladincev je bila glavna borba med našim Udovičem in Lemičem (Astra). Bojan Ropret, ki je startal za njim, ga je na cilju skoraj ujel. Tako je bilo dvomov o prvaku konec.

Koder, ki je svoje kvalitete pokazal že na državnem prvenstvu v Zagrebu, je bil tretji.

Udovič bi se z doseženim časom uvrstil na tretje mesto med člani.

Kategorija članov je bila posebno zanimiva, saj je prvič startal v novi sredini tudi Bojan Ropret. Tudi v novem okolju si ni pustil vzeti uvrstitev, ki jih je dosegel med mladinci. Za 18 sekund je prehitel Zagarja, ki je specialist za to vrsto tekmovanj. Kraker je bil osmi.

Ob tem uspehu in ob vseh letošnjih si želimo, da bi bila tudi naslednja sezona tako uspešna in da bi bilo ime naše delovne organizacije zaslediti tudi zunaj naših meja. Vsi, ki poznajo kolesarstvo, pravijo, da tako perspektivnih kolesarjev ni bilo od takrat, ko so vozili Valenčič, Škerl, Levačič in drugi.

Nova naslova za kolesarje Save

Bojan Ropret je dobil pokal za I. mesto med člani. Izročil mu ga je predsednik KZS Zlatko Šindič

Športne novice iz Vulkana

VULKAN — FEROELEKTRO 4:0

V počastitev dneva osvoboditve Niša in dneva Vulkana je bil organiziran prijateljski šahovski turnir med predstavniki Feroelektro — poslovalnica Niš in ekipo tovarne Vulkan.

Prvič so šahisti Vulkana nastopili v tako močni postavi. Inženir Brane Kostič je igral na prvi šahovski deski in kot vedno doslej začel igrati pogumno in ambiciozno. Ni ga motilo, da nasprotnika ni poznal in je zelo hitro končal partijo v svojo korist. Tako je ponovno potrdil, da je naš najboljši tekmovalac v šahu.

Na drugi šahovski deski se je odvijala partija trdih nasprotnikov. Naš igralec je s siciljansko obram-

bo zelo hitro izenačil položaj, osvojil je dva kmeta in prisilil nasprotnika k vdaji.

Na tretji deski je za Vulkan nastopil po skoraj desetih letih inženir Aleksije Romanov, ki predstavlja občutno ojačenje naše ekipe. Takoj v začetku je začel z energičnim napadom na črnega kralja in v velikem stilu dosegel prvo zmago za našo ekipo.

S ciljem, da zmaga, ne glede na to, da je nasprotnik prevzel iniciativa, je na četrti šahovski deski za našo ekipo nastopil diplomirani inženir Dragan Golubović, ki je nasprotniku onemogočil rokado, mu v napadalni akciji zaplenil skakača ter ga hitro prisilil k predaji.

Miomir Stojanović

Šport za vsakogar

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ko obravnavamo problematiko delavskih športnih iger, moramo najprej pogledati v preteklost in osvetliti nekatere bistvene značilnosti te posebne oblike športno-rekreativne dejavnosti.

Prve delavske športne igre so bile v Sloveniji na Jesenicah leta 1946. Kljub vsem slabostim so v tistih prvih letih odigrale veliko pozitivno vlogo glede popularizacije športa med sindikalnimi organizacijami, telesno-vzgojno organizacijo »Partizan« in športnimi organizacijami. Delavske športne igre so bile obsejane kot »divji šport« in vse delo na tem torišču je bilo prekinjeno. Športna dejavnost je v kolektivih zamrla vse do leta 1956. Šele v tem letu je Športna zveza ugotovila dejansko stanje in ustanovila posebno komisijo za razvoj športa v delovnih kolektivih. Toda začeti je bilo treba tam, kjer smo leta 1948 prenehali. Ta zakasnitev celega desetletja je še danes zelo vidna. Delavci

iger. Prav gotovo se te igre niso porajale naključno, marveč so delavcem v resnici nekaj pomenile. Prehod iz anonimnosti je bil za mnoge močna spodbuda za nadaljnje dejavnosti in akcije. S prispevki o tekmovanjih (s posameznimi imeni) v tovarniških glasilih in drugih sredstvih javnega obveščanja so športne igre dobivale vedno več privržencev.

V začetku je bilo število posameznih športnih panog ali športno-rekreativnih dejavnosti na teh tekmovanjih razmeroma majhno. Ponavadi je bilo tekmovanje v šestih disciplinah, in sicer v malem nogometu, kegljanju, balinanju, namiznem tenisu, streljanju in v šahu. Pozneje so tem panogam dodali še druge.

Ker menimo, da so z vidika širjenja športne rekreacije med delavci in občani poleg drugih dejavnikov pomembne tudi delavske športne igre delovnih organizacij oziroma v občini, poglejmo, kako je s to dejavnostjo v kranjski občini.

Delavske športne igre (sindikalne igre) so kot sistem aktivnosti dale dokaj dobre rezultate, saj se na ta

Pred pričetkom uspele TRIM akcije v Stražišču

so si že takrat želeli telesne kulture, take, v kateri bi lahko ustvarjalno sodelovali, izražali in potrjevali svoje sposobnosti, nagnjenja, želje itd. Tako so ustanovili več športnih društev, ki so jih vodili posamezni telesno-kulturni delavci. Društva so zaživela, ponekod bolj, drugod manj, kakršne so bile pač možnosti za razvoj delavske telesne kulture.

Ta društva so bila temelj za novo nastalo gibanje delavskih športnih

način v športno dejavnost vključuje vse širši krog zaposlenih, ki imajo sicer premalo možnost za organizirano športno dejavnost. Športne igre so se najprej odvijale v bazi, to je v posameznih osnovnih organizacijah sindikata. Niso bile redke osnovne organizacije sindikata, ki so — za sodelovanje na športnih igrah občinskega sindikalnega sveta ali na športnih igrah posameznih strokovnih grupacijah (gumiada,

Iz malega raste veliko

Mlado in staro — vse na kolo — za zdravo telo

tekstiliada, iskriada itd.) — organizirale redno vadbo, interna tekmovanja in tudi dvoboje z drugimi ekipami.

V okviru občinskega sindikalnega sveta in komisije za šport in rekreacijo pri TTKS v Kranju organizirajo letne in zimske delavske športne igre.

Letne športne igre obsegajo sledeče športne panoge:

mali nogomet, rokomet, tenis, namizni tenis, odbojko, kegljanje, stre-

ljanje, košarko, balinanje, plavanje, vaterpolo, TRIM in šah.

V okviru zimskih športnih iger pa so bile najuspešnejši smučarski vesljalomi, medtem ko za sankaska tekmovanja ni bilo vedno ustreznih pogojev.

V vseh navedenih panogah (razen sankanja) beležimo rahel porast aktivnosti, in sicer po številu tekmovalcev, po številu sodelujočih ekip, po številu žensk udeleženk in številu vseh udeležencev iz delovnih organizacij. To je razvidno iz naslednje tabele:

Leto	1970	1971	1972	1973	1974
	številu sodelujočih				
— letne igre	859	872	1028	1079	1339
— zimske igre	249	302	313	442	293
številu OZD	35	44	46	51	48
številu panog — letne igre	8	8	9	10	13
številu panog — zimske igre	2	2	1	1	1
številu nastopajočih žensk	55	62	74	162	174

Številke nam kažejo določeno stopnjo dejavnosti, določen premik, hkrati pa nam povedo, da je bilo število udeležencev v primerjavi s številom panog mnogo preskromno.

Če analiziramo te podatke še s številom zaposlenih v gospodarskih in negospodarskih organizacijah v letu 1974, dobimo naslednjo sliko:

številu zaposlenih	267000
— letne igre	1939 5,01 %
— zimske igre	239 1,09 %
— moški	1458 5,46 %
— žensk	174 0,65 %
skupno štev. udel.	1632 6,11 %

Če si pobliže ogledamo gornjo tabelo, ugotovimo, da se delavskih športnih iger udeleži le malo delavcev, čeprav je precej kolektivov, v katerih je več sto ali celo tisoč delavcev.

Vzroki za tako stanje so verjetno različni. Skušal jih bom vsaj nekaj navesti:

- nestrokovno ali nikakršno delo v bazi oziroma v OZD,
- neupoštevanje različnih starostnih kategorij,
- neupoštevanje kakovostne ravni in znanja v posameznih panogah,
- nezadovoljivo informiranje, slaba propaganda, izmensko delo itd.,
- pomanjkanje urejenih rekreacijskih površin,
- pomanjkanje strokovnega kadra.

Zaključek

Za zaključek naj navedem nekaj glavnih nalog za delo, ki sta jih ob koncu leta 1974 sprejela občinski sindikalni svet v Kranju in komisija za šport in rekreacijo pri TTKS:

1. nadaljevati moramo z dopolnjevanjem športnih iger tako, da bomo širili krog nastopajočih, večal število panog, vključevali več žensk in zagotovili večkratno aktivnost sodelujočih;

2. popularizirati moramo načelo TRIM — šport za vsakogar;

3. izpolnjevati moramo dosedanje organizacijske oblike in iskati nove organizacijske prijeme;

4. poiskati in vključiti moramo še nove sposobne in delavne organizacijske kadre za delo na področju organizacije rekreativne dejavnosti;

5. potrebno je organizacijsko popolnejše vodenje športne dejavnosti v sindikalni organizaciji, saj se je le-ta v zadnjem času močno razmahnila tudi zaradi povečanega zanimanja delovnih ljudi za športno udejstvovanje;

6. podobno kot pri ostalih večjih občinskih sindikalnih svetih (in tudi že v nekaterih večjih delovnih organizacijah) bi morali zaposliti primerne strokovnjake, ki bi ob sodelovanju s komisijo stalno organizirali in zasledovali rekreativno športno dejavnost, s čimer bi se še v večji meri lahko vključevali v izpolnjevanje programov telesno-kulturne skupnosti občine Kranj;

7. pospeševati moramo športno dejavnost v osnovnih organizacijah sindikata, pri čemer moramo še naprej krepiti obstoječe in ustanovljati nove referate oziroma komisije za šport in rekreacijo.

Prepričan sem, da bodo v bodoče z izpolnitvijo naštetih akcij in propagandnih nalog (poleg tistih, ki jih že izvajamo) rezultati športno-rekreativnih dejavnosti veliko večji.

Vojo Mitrović

Navodilo za nakup smučī in palic

Primerno izbrana oprema predstavlja ključ do končnega uspeha. Oprema mora biti taka, da bo moč goče čim boljše izvesti gibanje, ki ga je naš gibalni mehanizem začel in ki se mora prek opreme prenesti na sneg. To pomeni: čevljev se mora tesno prilagati nogi, prav tako smučka, ki mora biti primerno trda. To reč čim manj odvečnega gibanja.

Smučī

Za začetnike priporočamo mehkejše in lažje smučī. Sicer pa je izbira smučī odvisna od naslednjih kriterijev (po brošurici »TRIM-SMUCAJ«):

- a) znanje smučanja (najpomembnejše),
- b) višina,
- c) teža.

Znanje smučanja se deli na naslednje razrede:

1. Začetniki — hoja in drsenje na ravnini, igre na snegu, obrati, vzponi, padanje in vstajanje, smuk naravnost, učenje pluznega zavoja, učenje vožnje z vlečnico itd.
2. Začetniki, ki obvladajo spreminjanje smeri in zaustavljanje s pluznimi zavoji.
3. Nadaljevalna šola — tekoče zavijanje z izpluževanjem zgornje, spodnje ali obeh smučī.
4. Nadaljevalna šola — prehod iz pluzne v paralelno tehniko.
5. Dobri smučarji — paralelna tehnika.
6. Dobri smučarji — paralelni zavoj od brega.
7. Boljši smučarji — aktivno zarezovanje z robniki, hitro vijuganje z zadrževanjem.
8. Odlični smučarji, ki obvladajo vse tehnične prvine v ugodnih snežnih razmerah.
9. Odlični smučarji — obvladovanje vseh oblik krmarjenja na vseh vrstah snega.

Ko ste ugotovili, v katero skupino spadate, ugotovitve po razpredelnici, koliko točk vam pripada.

Razred	točke	leta	točke
1	10	60	16
2	14	50	18
3	17	45	19
4	20	40	20
5	24	35	20
6	28	30	20
7	29	25	20
8	30	20	20
9	31	15	20
		12	17
		10	15
		7	10
		6	8
		4	5

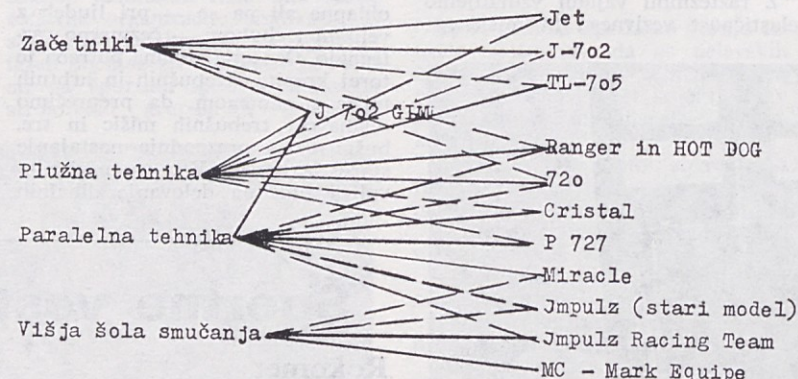
Naslednja tabela upošteva starost. Predvsem starejši naj upoštevajo, da mišice postajajo manj prožne, dosti bolj krhke in zato je varneje smučati počasneje. To pa je lažje s krajšimi smučmi.

Višina v cm	točke	višina v cm	točke
200	19	150	9
195	18	145	8
190	17	140	7
185	16	135	6
180	15	130	5
175	14	125	4
170	13	115	3
165	12	105	2
160	11	95	1
155	10		

Na vrsti je seštevek točk:

Skupno število točk	Dolžina smučī v cm
87	220
85	215
83	210
81	205
79	200
77	195
75	190
73	185
71	180
69	175
67	170
65	165
63	160
61	155
59	150
57	145
55	140
53	135
51	130
49	125
47	120
45	115
43	110
41	105
39	100
37	95
35	90
33	85
31	80
29	75
27	70

Sedaj smo ugotovili, kakšna dolžina nam ustreza. Na vrsti je izbira tipa smučī. Prejšnjo razporeditev na

devet kakovostnih razredov bomo zmanjšali na štiri.

Polna črta predstavlja prednost v izbiri. Če smučate veliko in ste zraven tega še težki, vzemite boljši tip smučī (prekinjena črta vam pove, kakšen tip še lahko izberete). Če ste finančno šibkejši oziroma smučate zelo malo, potem lahko vzamete slabše smučī (spodnja mejo vam kaže prekinjena črta).

Smučī iz Elanovega programa

Smučarske palice

Palice, ki segajo do pod pazduhe, so zgodovina. Po tabeli lahko ugotovite, kako dolge palice vam pripadajo. Decimalke naj vas pri tem ne motijo. Nič ni narobe, če se dolžina vaših palic razlikuje za centimeter ali dva.

Velikost smučarja v cm	Dolžina palic v cm
190	135,7
185	132,1
180	128,6
175	125
170	121,4
165	117,9
160	114,3
155	110,7
150	107,1
145	103,6
140	100
135	96,4
130	92,9
125	89,4
120	85,7
115	82,1
110	78,6
105	75
100	71

Zanimivo

Generalni direktor »Fiat« je povedal na tiskovni konferenci v Londonu ob priliki lansiranja modela »Fiat 131 Mirafiori«, da kljub znakovnemu oživljanju prodaje avtomobilov v zahodni Nemčiji in nekaterih skandinavskih deželah leta v Evropi ne bo dosegla nivoja iz leta 1973 pred letom 1979. Nadalje bo rasla prodaja po stopnji 1 do 2 % letno. Pri tem pa bodo države z domačo delovno silo v boljšem položaju kot tiste z najeto. V prihodnje, po njegovem mnenju, ni pričakovati večjih tehnoloških prodorov, misli pa, da bodo novi modeli bolj racionalni in bodo trošili do 20 % manj goriva, medtem ko bodo inovacije na sedanjih modelih zmanjšale potrošnjo za 10 %. Glavno tržišče bo za modele od 900 do 1500 cm.

Ekonomska politika,
Beograd 1975

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem sodelavcem, ki ste spremili Jožeta Koželja na njegovi zadnji poti. Posebej se iskreno zahvaljujemo za govor, vence in cvetje.

Koželjevi

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja odbor za informiranje. Glasilo izhaja štirinajstnevno, glavni in odgovorni urednik Jože Stular. Naslov uredništva: Kranj, Skofjeloška 6, telefon 24461 int. 482 in 282. Tisk in kličjeji GP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421/72 z dne 27. marca 1973).

